

12 JUNY 2017

Maria José Palacio Buisan
La cap del Servei de Secretaria

DECRET

Núm. expedient	2017/5849	Codi XGL	
Promotor	10500 Direcció de Serveis de Suport a la Coordinació General		
Tipus expedient	900- altres		
Objecte	Promoure l'aplicació de les noves <i>Ortografia catalana</i> i <i>Gramàtica de la llengua catalana</i> a la Diputació de Barcelona, aprovades per l'Institut d'Estudis Catalans i que van entrar en vigor el 23 de novembre de 2016		
Destinataris		CIF/DNI	
Núm. op. Comptable		Import total	
Altres serveis	100000000 Àrea de Presidència 1A1000000 Direcció de Serveis de Secretaria, Adj. Secret. Gral. 121000000 Direcció de Serveis de Formació 141000000 Direcció de Serveis de Recursos Humans 1A0000000 Secretaria General		
Ref. interna	Gfa (33209)	Acte de referència VNIS	

Antecedents

1. L'Institut d'Estudis Catalans (IEC) té, entre les seves tasques fonamentals, l'estudi científic de la llengua catalana. Aquesta tasca li fou encomanada en el mateix moment d'ésser fundat l'any 1907, quan el Dictamen acord signat per Enric Prat de la Riba, llavors president de la Diputació de Barcelona, li assignà la «superior investigació científica de la cultura catalana» mitjançant la creació d'una corporació acadèmica. Així doncs, l'autoritat lingüística de la llengua catalana resideix en l'Institut d'Estudis Catalans.

2. A finals de 2016, el Ple de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) va aprovar la nova *Gramàtica de la llengua catalana*, en sessió de data 29 de setembre, i la nova *Ortografia catalana*, en sessió de data 24 d'octubre. Tant l'una com l'altra van entrar en vigor el 23 de novembre de 2016.

La Secció Filològica de l'IEC ha establert un període màxim de quatre anys per a la implantació total de les noves *Gramàtica i Ortografia* en tots els àmbits en què la llengua és una eina essencial: l'ensenyament, l'Administració, els mitjans de comunicació, etc.

3. Mitjançant Decret de la Presidència de data 1 d'agost de 2014, la Diputació de Barcelona va crear l'Òrgan de Política Lingüística de la Diputació per a continuar el procés de conscienciació sobre la qualitat lingüística i la comunicació eficaç enteses com a instruments per a millorar els processos de treball interns, la relació amb els ciutadans i la imatge que projecta l'organització.

L'Òrgan de Política Lingüística de la Diputació, en la sessió del 14 de febrer de 2017, va proposar l'aplicació dels nous criteris en dues fases:

1a fase: aplicació de les novetats ortogràfiques.

2a fase: aplicació de les novetats gramaticals.

Aquests nous criteris s'han d'aplicar en la redacció dels textos, en la documentació i en les publicacions en qualsevol suport. Això no obstant, els productes que necessitin un temps per adaptar-se als canvis, s'aniran ajustant progressivament durant el període màxim de quatre anys, que és el període que ha fixat l'autoritat lingüística.

La Diputació ha elaborat un document que recull les principals novetats de l'Ortografia catalana, que s'adjunta com annex.

Fonaments de dret

1. L'article 9.3 de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística assenyala que les corporacions locals han de regular l'ús del català en l'àmbit de les seves competències.

2. L'article 2.3 de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística destaca el compromís de les institucions de promocionar el coneixement i fomentar l'ús del català entre els ciutadans amb independència del caràcter oficial del català i del castellà.

3. L'article 50 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya aprovat per la Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol, prescriu que els poders públics han de protegir el català en tots els àmbits i sectors i n'han de fomentar l'ús, la difusió i el coneixement.

4. D'acord amb l'apartat 2.4 c) de la Refosa 1/2016, sobre nomenaments i delegació de competències i atribucions dels òrgans de la Diputació de Barcelona, diferents del Ple, aprovada pel Decret de la Presidència de la Diputació núm. 3048/16, de data 14 d'abril de 2016, i publicada al BOPB de 22 d'abril de 2016, aquesta competència està reservada a la Presidència.

En virtut de tot això, es proposa l'adopció de la següent

RESOLUCIÓ

Àrea de Presidència
Direcció de Serveis de Suport
a la Coordinació General

Primer. PROMOURE l'aplicació de les noves *Ortografia catalana* i *Gramàtica de la llengua catalana* a la Diputació de Barcelona, aprovades per l'Institut d'Estudis Catalans i que van entrar en vigor el 23 de novembre de 2016.

Aquesta aplicació es durà a terme en dues fases. A la primera s'implantaràn les novetats ortogràfiques, que tot seguit es detallen i que entraran en vigor l'endemà de l'aprovació d'aquest decret. A la segona fase, les gramaticals, que coincidirà amb l'actualització del *Llibre d'estil de la Diputació de Barcelona*.

S'adjunta com annex les novetats de l'Ortografia catalana.

Segon. ENCOMANAR a la Direcció de Serveis de Suport a la Coordinació General, a través de la Unitat Lingüística, la difusió d'aquest document i la resolució de dubtes que generi la seva implantació.

Tercer. COMUNICAR les novetats ortogràfiques a tota la corporació a través de la Intradiba i dels recursos propis de la Unitat Lingüística.

Barcelona, 25 de maig de 2017

El coordinador general,

F. Xavier Forcadell Esteller

Vista l'anterior proposta sobre promoure l'aplicació de les noves *Ortografia catalana* i *Gramàtica de la llengua catalana* a la Diputació de Barcelona, aprovades per l'Institut d'Estudis Catalans i que van entrar en vigor el 23 de novembre de 2016, resolc aprovar-la

Barcelona,
08 JUNY 2017

En dono fe,
als efectes de l'art. 2.d)
de l'RD 1174/1987

En dono fe,
La secretària general

Petra Mahillo García

La presidenta

Mercè Conesa i Pages

Secretaria General

08 JUNY 2017

1 JUNY 2017
Revisat i conforme
El Secretari delegat
Joan Guasch Marimon
Secretaria General

**ANNEX AL DECRET PER PROMOURE L'APLICACIÓ DE LES NOVES
ORTOGRAFIA I GRAMÀTICA DE LA LLENGUA CATALANA**

Novetats de l'Ortografia catalana

Aquest document recull les principals novetats de l'*Ortografia catalana*, aprovada pel Ple de l'Institut d'Estudis Catalans el 24 d'octubre de 2016, que va entrar en vigor el 23 de novembre del mateix any.

Les novetats ortogràfiques, que es presenten en el context de la norma general o anterior, ressalten sobre un fons de color.

Al final del document es reproduïxen les modificacions en les entrades del DIEC2.

La Unitat Lingüística atindrà els dubtes que generi la implantació d'aquestes novetats amb el servei d'atenció personalitzada.

Índex

1. Els accents diacrítics
2. La dièresi
3. L'apostrofació dels articles *el* i *la*
4. La grafia dels mots prefixats i compostos
 - 4.1. Sense guionet
 - 4.1.1. Mots prefixats i compostos cultes amb el segon formant començat per *r*
 - 4.1.2. Mots prefixats i compostos amb el segon formant començat per «*s* + vocal»
 - 4.1.3. Mots prefixats i compostos amb el segon formant començat per «*s* + consonant»
 - 4.2. Amb guionet
 - 4.2.1. Mots prefixats
 - 4.2.2. Mots compostos
 - 4.3. Ús discrecional del guionet

Annex. Modificacions en les entrades del DIEC2

I. ELS ACCENTS DIACRÍTICS

Recordem que l'accent diacrític estableix una distinció entre mots que tenen la mateixa forma gràfica però un significat diferent.

La llista de mots que porten accent diacrític s'ha reduït a **quinze monosíl·labs** d'ús freqüent, tot i que en el cas de *sòl* i *sol* (astre, nota musical, sense companyia, verb *soler*, adverbi) s'accentua el menys freqüent.

Ordenats alfabèticament, són aquests:

bé	béns	'benefici', adverbi, conjunció, interjecció
déu	déus	'divinitat'
és		verb (ser/ésser)
mà	mans	'part terminal del braç'
més		adverbi i adjectiu quantificatiu, 'signe de la suma'
món	mons	'conjunt de totes les coses creades; la Terra'
pèl	pèls	'vellositat'
què	quès	pronomen relatiu precedit de preposició, pronomen interrogatiu, pronomen exclamatiu, 'quid d'una qüestió'
sé		verb (saber)
sí	sís	adverbi afirmatiu, 'afirmació'
sòl	sòls	'terreny, terra'
són		verb (ser/ésser)
té		verb (tenir)
ús		'acció d'usar'
vós		pronomen personal fort

Observem que dels quinze mots amb accent diacrític, només conserven l'accent en plural els següents:

béns
déus
pèls
quès
sís
sòls

Per tant, molts mots i tots els derivats que tradicionalment s'han escrit amb diacrític, ara s'escriuen sense: *dona* (*dones*), *feu* (*desfeu*), *fora*, *molt*, *mora*, *net* (*besnet*, *rebesnet*), *os*, *sec*, *soc*, *vens*, *venen*, *ves*.

No s'aplica l'accent diacrític en els compostos i derivats d'aquests quinze mots: *adeu, adeu-siau, marededeu, pregadeu, rodamon; a contrapel, repel; entresol, subsol*.

Tanmateix, sí que es fa servir quan els mots fan part de compostos amb guionet: *déu-vos-guard, déu-n'hi-do, mà-llarg, pèl-ras, pèl-roig*.

S'admet l'ús discrecional de l'accent diacrític en mots homògrafs (que s'escriuen igual) no recollits en la llista dels quinze monosíl·labs, en el cas d'usos metalingüístics (textos medievals o dialectals, etc.) i en expressions puntuals o enunciats aïllats (titulars, etiquetes, etc.) en què es pot produir una ambigüitat no desitjada que no resol el context comunicatiu.

Els topònims catalans que consten d'algun mot que abans s'escrivia amb accent diacrític i ara no, mantenen l'accent per les dificultats legals que el canvi podria ocasionar: *Móra d'Ebre*.

2. LA DIÈRESI

Recordem la norma general:

La dièresi és un signe diacrític que s'escriu sobre les vocals *i* o *u* amb les funcions següents:

- a) Per a indicar que es pronuncia la *u* dels grups *gu* i *qu* davant *e* o *i*:
aigües, lingüista, pasqües, aqüífer.
- b) Per a indicar que la *i* i la *u* no formen diftong amb la vocal anterior:
aïllar, conduïa, cafeïna, creïble, xiïta, oïda, ruïnós, canviïn, continuïtat, fluïdesa, laïcitat, saüc, Taüll, diürn, oriünd.

Excepcions a les regles de l'ús de la dièresi:

- a) Quan la *i* o la *u* duen accent gràfic, perquè l'accent fa innecessari tot altre signe distintiu:
país, veí, genuí, Lluís, suís.
- b) En els sufixos *-isme* i *-ista*: *altruïsmes, egoïsmes, europeïsmes, continuïsta, tramoïsta.*
- c) En les terminacions dels verbs de la tercera conjugació corresponents a les formes d'infinitiu, gerundi, futur i condicional precedides de vocal: *agraïr, beneïr, obeïnt, reduïnt, produïrem, traduïran; lluiria, traïries, succeïria.*
- d) Darrere prefix o component d'un compost: *antiïnflamatori, biunívoc, coincidir, microïnformàtica, poliuretà, reïncidir, reïterar, gastroïnestinal, tallaangles.*
- e) En les terminacions llatines *-um* i *-us*: *aquàrium, pòdium; nonius, Màrius*; i també *duumvir* i *triumvir* i derivats (*duumviral, triumvirat*).
- f) Els derivats cultes amb el sufix *-al* si els primitius respectius tampoc no la porten: *coït, coïtal; fluid, fluïdal; laic, laïcal; trapezoïde, trapezoïdal.*

[Abans: *coïtal, fluïdal, laïcal, trapezoïdal.*]

3. L'APOSTROFACIÓ DELS ARTICLES EL I LA

Recordem les normes generals:

- Els articles *el* i *la* s'apostrofen davant de vocal o hac: *l'espai, l'eina, l'humor, l'oració, l'institut, l'urna, l'illa.*
- L'article *la* no s'apostrofa davant de noms que comencen per *i* o *u* àtones: *la institució, la humanitat, la igualtat, la innocència.*
- Els articles *el* i *la* no s'apostrofen davant de mots que comencen per *i* o *u* amb valor semi-consonàntic: *la iaia, el iogurt, el iode, la hiena.*

L'article femení *la* s'apostrofa davant de mots començats amb el prefix *a-* de negació o separació:

l'amoralitat
l'anormalitat
l'arrítmia
l'asèpsia
l'asimetria

[Abans: *la amoralitat, la anormalitat, la arrítmia, la asèpsia, la asimetria.*]

L'article no s'apostrofava per a evitar la confusió entre el mot primitiu (*simetria*) i el derivat amb el prefix (*asimetria*). Certament, però, en un text escrit no hi ha confusió, per exemple, entre *l'asimetria* i *la asimetria*, ja que la interpretació gràfica resol el dubte.

4. LA GRAFIA DELS MOTS PREFIXATS I COMPOSTOS

4.1. SENSE GUIONET

Recordem la norma general: els mots construïts amb prefixos i els compostos s'escriuen aglutinats; és a dir, sense guionet.

Exemples: *asimetria, avantprojecte, bescanvi, coexistir, contraprestació, indefensió, interdisciplinari, macroconcert, preacord, reinserció, quasicontracte, sobreprotecció, subdirecció, ultraconservador, vicepresidència, agredolç, allioli, bocamoll, centpeus, clarobscur, compravenda, curtcircuit, filferro, gratacel, malnom, milhomes, vistiplau, a correuita, a cuitacorrents, a matadegolla, sucamulla.*

[Abans: *a corre-cuita, a cuita-corrents, a mata-degolla, suca-mulla.*]

— S'hi inclouen els compostos cultes, que són aquells el primer element dels quals té una forma prefixada acabada en *-o* i de vegades en *-i*: *afroasiàtic, audiovisual, economicofinancer, fisicoquímic, hispanoamericana, labiodental, psicopedagog, sociocultural, piscicultura, viticultura.*

[Només és admissible el guionet si es vol remarcar la independència dels dos conceptes. Per exemple: *tractat hispano-americà.*]

— Els manlleus adaptats: *aiguagim, ciclocròs, discjòquei, exlibris, vademècum.*

[Abans: *ex-libris.*]

— I algunes preposicions que precedeixen un nom que complementa un nom sobreentès:

una contrarellotge	('cursa contra rellotge')
un forabord	('motor fora bord')
un sensepapers	('immigrant en situació irregular')
un sensesostre	('indigent')

[Abans: *un sense papers, un sense sostre.*]

Ampliació de la norma: quan un radical va precedit de dos o més prefixos, també s'escriuen aglutinats: *exeurodiputada, exvicepresident.*

4.1.1. Mots prefixats i compostos cultes amb el segon formant començat per r

Recordem la norma general: tant en un cas com en l'altre la erra no es dobla encara que representi un so de erra vibrant entre vocals. Per exemple: *antiràbic, extraradi, infraroig, poliritmia, preraphaelita, preromà, vicerektorat, aerorefrigerant, iberoromà*.¹

En canvi doblen la erra (*rr*) els mots formats per prefixació següents:

- a) Els mots començats pels prefixos *a-* (que significa 'no' o 'sense'), *cor-* (variant de *con-*) i *ir-* (variant de *in-*). Per exemple:

arrítmia
correferent
corregent
correligionari
coresponsable
irrebatible
irreconciliable

[Abans: *arítmia, coreferent, coregent, coreligionari, coresponsable*.]

- b) El mot *erradicar* i derivats: *erradicació, erradicatiu*.

[Abans: *eradicar, eradicació, eradicatiu*.]

- c) Els compostos amb els formants grecs *raquio-* (o *raqui-*), *reo-*, *rino-* (o *rin-*), *rinco-*, *rizo-* (o *riz-*), *rodo-*, *-rràfia*, *-rràgia*, *-rrea*, *-rrexi*, *-rrinc* i *-rroide*. Per exemple:

cefalorraquidi
biorreologia
otorrinolaringòleg
arrínia
arrizòfit
neurorràfia
hemorràgia
verborrea
metrorrexi
ornitorrinc
hemorroide

[Abans: *cefaloraquidi, bioreologia, otorinolaringòleg, arínia, arizòfit, neuroràfia, metrorexi, ornitorinc*.]

1. Recordem que els compostos catalans, quan el primer formant acaba en vocal i el segon comença amb *r*, se separen amb un guionet: *busca-raons, compta-revolucions*.

d) Alguns mots prefixats ja formats en llatí (*corregir, correlació, prerrogativa, prorrata, prorrompre, virrei...*) i alguns compostos manllevats (*aiguarràs, bancarrota, xafarranxo...*).

4.1.2. Mots prefixats i compostos amb el segon formant començat per «s + vocal»

Recordem les normes generals:

- S'escriuen amb dues esses alguns derivats i compostos ja formats en llatí, els manllevats i alguns d'antics que ja tenen una tradició consolidada amb aquesta grafia. Per exemple: *bissextil, pressuposar, pressupost, prosseguir, altressí, forassenyat, tornassol*.
- Igualment, els mots derivats formats per un radical començat per *s* amb els prefixos *a-* (no negatiu), *des-* i *dis-* (negatius) i *re-*. Per exemple: *assenyalar, assignar, associar, dessagnar, dessuadora, desservei, dissoldre, dissociar, dissident, ressaltar, resseguir, ressituar*.

4.1.3. Mots prefixats i compostos amb el segon formant començat per «s + consonant»

Recordem la norma general: els mots prefixats i compostos no perden mai la *e* inicial del segon component quan va seguida de «s + consonant». Per exemple: *antiespasmòdic, contraespionatge, infraestructura, poliesportiu, preescolar, reestructurar, superestructura, guardaespalles, aeroespacial, autoescola, autoestop, ciberespai, telespectador*.

Cal tenir en compte, però, que alguns d'aquests mots prefixats i compostos cultes, el segon component dels quals pot ser identificat fàcilment amb un mot de la llengua amb *e* inicial, no presenten mai aquesta *e* en el segon element, bé perquè porten l'accent en el primer formant (*aeròstat, antístrofa, megàspora, hipòstil, estat, estrofa, espora, estil*), bé perquè el significat del mot independent no coincideix amb el significat del segon terme dels compostos (*atmosfera, biosfera, estratosfera, adstrat, substrat, superstrat, episperma, gimnosperma, esfera, estrat, esperma*).

Tampoc no porta *e* inicial el segon element d'un conjunt de compostos, alguns ja antics en català, que costa identificar com a tals, malgrat que coincideixen formalment i semànticament amb mots independents amb *e* inicial: *adscriure, inscriure, prescriure, subscriure, infrascrit, manuscrit, mecanoscrit* (*escriure, escrit*); *constrènyer* (*estrènyer*), *contrastar* (*estar*), *restablir* (*establir*), *transpirar* (*espirar*), *Txecoslovàquia, txecoslovac* (*Eslovàquia, eslovac*), i també *citostàtic* i *ortostàtic* i altres compostos amb les formes sufixades *-stasi* i *-stàtic*.

En canvi, sí que s'escriu aquesta *e* quan el segon formant coincideix formalment i semànticament amb un mot català. Per exemple:

altoestrat, cirroestrat, nimboestrat
arterioesclerosi

bioestratigrafia
broncoespirometria
cardioespasme
cronoestratigrafia
electroestàtic
exoesquelet
feldespat
geoestacionari
termoestable

Aquest canvi de la norma els assimila als prefixats i compostos que segueixen la regla general (*preescolar, infraestructura, autoescola, etc.*).

Observem que en català sí que existeixen *estrat* ('núvol baix que forma una capa uniforme'), *esclerosi, estratigrafia, espirometria, espasme, estàtic, esquelet, espat, estacionari i estable*.

[Abans: *altostrat, arteriosclerosi, biostratigrafia, broncospirometria, cardioespasme, cronostratigrafia, electrostàtic, exoesquelet, feldespat, geostacionari, termostable.*]

4.2. AMB GUIONET

4.2.1. Mots prefixats

— Els conjunts formats per «*no* + nom» i «*no* + adjectiu» que han assolit un alt grau de lexicalització. En aquests casos, *no* es comporta com un prefix:

no-agressió
no-alineament
no-alineat
no-bel·ligerància
no-bel·ligerant
no-ficció
no-ingerència
no-intervenció
no-electròlit
no-metall
no-jo
no-res
no-violència
no-violent
no-ficció

no-figuració

no-figuratiu

[Abans: els compostos formats per «no + adjectiu» s'escriuien sense guionet: *no alineat, no bel·ligerant, no violent, no figuratiu.*]

Tots aquests casos corresponen a conceptes propis dels llenguatges d'especialitat (dret i política internacionals, química, filosofia, ciències socials, literatura, art) que expliquen una realitat que va més enllà de la simple negació del nom o de l'adjectiu a què es refereixen.

Hem de distingir entre aquests casos i altres expressions que no s'han lexicalitzat i en què l'adverbi *no* manté el seu valor adverbial. Per exemple: *no obligatorietat, no governamental.*

- Els mots prefixats en què el prefix precedeix una expressió formada per dos o més elements o un mot que ja porta guionet:*

ex-alt càrrec
ex-directora general
ex-conseller en cap
ex-Unió Soviètica
anti-pena de mort
pro-dret a vaga
sots-inspector general
Sub-direcció General
sub-directora general
vice-primer ministre
anti-nord-americà

Aquests guionets indiquen que el prefix afecta tot el nom, i no solament el primer formant.

Cal fer una distinció entre aquests casos i les expressions formades per un prefix i un sintagma nominal no lexicalitzat, en les quals el prefix només complementa el nom, i no els seus complements. En aquestes expressions no s'hi ha de posar guionet i el prefix s'escriu aglutinat amb el primer element. Per exemple: *excompany de feina, exdirectora de l'oficina, subdirector de l'escola, vicepresidenta segona.*

[*La normativa anterior no deia res sobre aquest punt.]

- Els mots prefixats en què el prefix precedeix majúscules, xifres, símbols, cometes o mots en cursiva.* Per exemple:

anti-OTAN
ex-URSS

post-Maastricht
sub-21
súper-8
globulina anti-D
ex-«hippy»
anti-skinheads

[*La normativa anterior no deia res sobre aquest punt.]

4.2.2. Mots compostos

Recordem les normes generals:

— Els cardinals i ordinals porten guionet entre desena i unitat, i entre unitat i centena: *trenta-tres*, *vint-i-set*, *quatre-centes*.

[però no els derivats: *Noucentisme*]

— Si el primer component és un punt cardinal: *sud-est*, *nord-coreà*, *Sud-àfrica*.

[però no els derivats: *nordestejar*]

— Els reduplicatius, que són aquells en què es repeteix un mot o un patró rítmic: *baliga-balaga*, *pengim-penjam*, *pica-pica*, *poti-poti*, *xino-xano*, *zig-zag*.

Molts d'aquests mots són onomatopeies: *bum-bum*, *piu-piu*, *xip-xap*, *tic-tac*, *ning-nang*.

I, per extensió, alguns manlleus: *io-io*, *pai-pai*, *ping-pong*, *tse-tse*, *vis-a-vis*.

[però no els que tenen un significat més concret: *clopiu*, *corimori*, *cucut*, *marrameu*, *napbuf*, *puput*, *quiquiriquic*, *ratbuf*, *taral·lirot*, *tururut*]

— Els compostos a partir de mots catalans si:

a) el primer element duu accent gràfic: *camí-raler*, *ciència-ficció*, *més-enllà*;

b) el primer element (o el segon) acaba amb vocal i el segon (o el tercer) comença per *r-*, *s-* o *x-*: *mata-rates*, *cama-secs*, *cul-de-sac*, *para-xocs*, *penja-robres*;

c) l'aglutinació dels elements pot alterar o dificultar la lectura: *estira-i-arronsa*, *pit-roig*, *plats-i-olles*, *Puig-reig*;

d) són termes d'especialitat en què l'element de l'esquerra és un símbol i en aquells en què el segon element és un número: *pH-metre*, *goma-2*.

— Els manlleus no adaptats*

En general s'escriuen amb guionet, tant si en la llengua d'origen s'escriuen amb guionet com si s'escriuen amb els components separats. Per exemple: *best-seller*, *chill-out*, *bat-trick*, *music-ball*, *plum-cake*, *walkie-talkie*, *au-pair*, *chaise-longue*, *déjà-vu*.

Si en la llengua d'origen s'escriuen amb els components aglutinats, en català es respecta la grafia: *bypass, copyright, leitmotiv, mezzosoprano, playback*.

Però s'escriuen separats si en la llengua d'origen són sintagmes descriptius: *bel canto, bossa nova, femme fatale*.

[*La normativa anterior no explicava amb tant detall aquests casos.]

4.3. ÚS DISCRECIONAL DEL GUIONET

Hi ha casos en què el guionet és optatiu: quan es vol evitar la confusió amb un altre mot homògraf (que té la mateixa grafia que un altre) o el contacte entre grafies que podrien sorprendre. Per exemple:

co-rector (i no *corrector*)
ex-portador (i no *exportador*)
ex-exiliat
ex-xicot
ex-xa

[La normativa anterior no deia res sobre aquest punt.]

BIBLIOGRAFIA

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. *Ortografia catalana* [en línia]. <http://www.iec.cat/llengua/documents/ortografia_catalana_versio_digital.pdf> [Consulta: 8 maig 2017].

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. *Ortografia catalana: presentació* [en línia]. <<http://www.iec.cat/llengua/documents/ORTOGRAFIA-Presentació.pdf>> [Consulta: 24 gener 2017].

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. *Novetats de l'Ortografia catalana de l'Institut d'Estudis Catalans* [en línia]. <http://criteria.espais.iec.cat/files/2017/02/9-4-7_Novetats-de-l-Ortografia-catalana-20170131-quinquies.pdf> [Consulta: 5 maig 2017].

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. *Ortografia catalana: Modificacions de les entrades del DIEC2* [en línia]. <<http://www.iec.cat/llengua/documents/ORTOGRAFIA-Modificacions%20entrades%20DIEC2.pdf>> [Consulta: 5 maig 2017].

Ortografia catalana Modificacions en les entrades del DIEC2

1. Modificacions en la forma de les entrades
- 1.1. Mots prefixats i compostos amb el segon formant començat per r

Entrades DIEC2 juliol de 2015	Entrades DIEC2 modificades
aritmia	aritmia
aritmí	aritmí
arizòfit	arizòfit
arizotònic	arizotònic
burínids	burínids
carcarínids	carcarínids
catarrins	catarrins
cefalorraquidi	cefalorraquidi
cetorínids	cetorínids
cinorrincs	cinorrincs
cinoròdon	cinoròdon
corredemptor	corredemptor
correferència	correferència
coreferent	coreferent
coregència	coregència
coregent	coregent
coregnant	coregnant
coregnar	coregnar
coreligionari	coreligionari
erradicació	erradicació
erradicar	erradicar
erradicatiu	erradicatiu
esciliorínids	esciliorínids
glicorràquia	glicorràquia
glucorràquia	glucorràquia
micorizza	micorizza
micorizzació	micorizzació
micoritzar	micoritzar
micorizic	micorizic
micorizogen	micorizogen
ornitorinc	ornitorinc
ornitorinquíds	ornitorinquíds
otorinolaringòleg	otorinolaringòleg
otorinolaringologia	otorinolaringologia
oxirinc	oxirinc
pilorizza	pilorizza
platiirins	platiirins

1.2. Ús del guionet en mots compostos i prefixats

Entrades DIEC2 juliol de 2015	Entrades DIEC2 modificades
agnus-dei	agnus-dei
cloç-piu	cloç-piu
corimori	corimori
corre-corrents, a	corre-corrents, a
corre-cuita, a	corre-cuita, a
cuita-corrents, a	cuita-corrents, a
ex-libris	ex-libris
foie-gras	foie-gras
mata-degolla, a	mata-degolla, a
nap-buf	nap-buf
rat-buf	rat-buf
sucamulla	sucamulla

1.2.1. Altres canvis derivats de l'aplicació del nou criteri sobre l'ús del guionet en mots compostos i prefixats

DIEC2 juliol de 2015	DIEC2 modificat
[ENTRADA NOVA]	no-alineat -alineada adj. Que professa el no-alineament. <i>Els països no-alineats.</i>
alineat -ada adj. 4 Posat en línia. <i>Una fila d'arbres alineats.</i> 2 no-alineat —Que professa el no-alineament. <i>Els països no-alineats.</i>	alineat -ada adj. Posat en línia. <i>Una fila d'arbres alineats.</i>
[ENTRADA NOVA]	déu-n'hi-do interj. Expressió emprada per a manifestar la conformació, la suficiència, etc.
déu m. [...] 3 Déu-n'hi-do! — <i>Lo-Déu-n'hi-do!</i> Expressió emprada per a manifestar la conformació, la suficiència, etc. 3 4 Déu meu! Exclamació que expressa consternació, sorpresa. 3 5 [...]	déu m. [...] 3 Déu meu! Exclamació que expressa consternació, sorpresa. 3 4 [...]
[ENTRADA NOVA]	sensefeina [inv.] m. i f. Desocupat. 2. <i>La crisi augmenta el nombre dels sensefeina.</i>
feina f. 1 1 [...] 1-2 sense-feina loc. adv. Desocupat. 2. <i>La crisi augmenta el nombre dels sense-feina.</i> f. 2 1 altra feina hi ha [...]	feina f. 1 [...] <i>Feina feia no té destorb.</i> f. 2 1 altra feina hi ha [...]
[ENTRADA NOVA]	no-metàl·lic -a adj. Relatiu o pertanyent als no-metalls.

DIEC2 juliol de 2015	DIEC2 modificat
[ENTRADA NOVA]	no-sé-què <i>m.</i> Quelcom que no conec. que hom no pot definir. Té un no-sé-què de <i>repugnant</i> .
saber ¹ [...] <i>v. tr.</i> [...] Algú que no conec. † é-no-sé-què Quelcom que no conec. que hom no pot definir. Té un no-sé-què de <i>repugnant</i> .	saber ¹ [...] <i>v. tr.</i> [...] Algú que no conec. † ó estar no sé com [...]
1 7 estar no sé com [...]	més-enllà [inv.] <i>m.</i> Allò que hi ha després de la mort.
[ENTRADA NOVA]	si ¹ <i>m.</i> [...] 3 5 sí d'Abraham Loc on, segons els rabins, es troben els justos en el més-enllà reunits amb Abraham.

1.3. Mots compostos i prefixats amb el segon formant començat per **s** seguida de consonant

Entrades DIEC2 juliol de 2015	Entrades DIEC2 modificades
altoestrat	
altoestratus	
angioespasme	
angioespiasmòdic	
angiostenosi	
arteriosclerosi	
arterioescleròtic	
arterioespasme	
astable	
biostratigrafia	
biostratigràfic	
broncospirometria	
cirrostrat	
cirrostratus	
citoesquelet	
corticosteroides	
cronoestratigrafia	
cronoestratigràfic	
dermatoesquelet	
electroestàtic	
endoesquelet	
exoesquelet	
feldspàtic	
feldspatoïdes	
feldspatoïdic	
feldspats	

Entrades DIEC2 juliol de 2015	Entrades DIEC2 modificades
geostacionari	
grafoespasme	
grafoestàtica	
hidroestàtic	
litoestratigrafia	
magnetoestàtic	
magnetoestratigrafia	
metaestable	
micasquist	
monoesstable	
neuroesquelet	
nimbostrat	
nimbostratus	
sismoestratigrafia	
talcoesquist	
termoesstable	

1.3.1. Altres canvis derivats de l'aplicació del nou criteri sobre la grafia de mots compostos i prefixats amb el segon formant començat per **s** seguida de consonant

DIEC2 juliol de 2015	DIEC2 modificat
[ENTRADA NOVA]	isoespín <i>m.</i> Spin isotòpic (→)

DIEC2 juliol de 2015	DIEC2 modificat
acromio- Forma prefixada del mot acromion . Ex.: acromioclavicular , acromioscapular .	acromio- Forma prefixada del mot acromion . Ex.: acromioclavicular , acromioscapular .
basio- Forma prefixada del mot base [...]. Ex.: basibranquial , basicranial , basifenoide , basitemporal .	basio- Forma prefixada del mot base [...]. Ex.: basibranquial , basicranial , basifenoide , basitemporal .
bio- Forma prefixada del mot gr. bios , 'vida'. Ex.: biodinàmica , biogeografia , bioestàtica .	bio- Forma prefixada del mot gr. bios , 'vida'. Ex.: biodinàmica , biogeografia , bioestàtica .
cerebro- [o cerebr-] Forma prefixada del mot ll. cerebrum , 'cervell'. Ex.: cerebrospinal , cerebriforme , cerebratènia .	cerebro- [o cerebr-] Forma prefixada del mot ll. cerebrum , 'cervell'. Ex.: cerebrospinal , cerebriforme , cerebratènia .
clido- Forma prefixada del mot gr. kleîs kleidós , 'clau', que indica connexió o relació amb la clavicula. Ex.: clidohoïde , clidosternal .	clido- Forma prefixada del mot gr. kleîs kleidós , 'clau', que indica connexió o relació amb la clavicula. Ex.: clidohoïde , clidosternal .

DIEC2 juliol de 2015	DIEC2 modificat
ino- Forma prefixada del mot gr. <i>is inós</i> , 'múscul', 'carn'. Ex.: <i>inosclerosi</i> , <i>inotropisme</i> .	ino- Forma prefixada del mot gr. <i>is inós</i> , 'múscul', 'carn'. Ex.: <i>inosclerosi</i> , <i>inotropisme</i> .
temporo- Forma prefixada del mot <i>temporal</i> , que indica relació o connexió amb l'os o la regió temporal. Ex.: <i>temporomaxil·lar</i> , <i>temporooccipital</i> , <i>temporosfenoidal</i> .	temporo- Forma prefixada del mot <i>temporal</i> , que indica relació o connexió amb l'os o la regió temporal. Ex.: <i>temporomaxil·lar</i> , <i>temporooccipital</i> , <i>temporosfenoidal</i> .

1.4. Supressió de l'accent diacrític

Entrades DIEC2 juliol de 2015	Entrades DIEC2 modificades
adèu	adèu
adèu-siau	adèu-siau
almón	almón
besnèt	besnèt
besneta	besneta
boïa	boïa ²
cóc	cóc ⁴
còm	com ³
contrapel, a	contrapel, a
cóp	cóp ²
cós	cós ³
empèl, a l'	empel, a l'
entresòl	entresol
escorxa-ròsses	escorxa-ròsses
gatameús, a	gatameus, a
jóc ¹ m.	joc ² m.
jóc ² joca <i>adj.</i>	joc ³ -a <i>adj.</i>
maredeú	marededeu
meù	meu ²
molta	molta
mòra	mòra ²
net	net ³
netà	netà
nós	nós ²
nòs	nos ²
òs	os ²
ossa	ossa ²
palcosòl	palcosol
porca	porca ²
pregadèu	pregadèu
quadrinèt	quadrinet
quadrineta	quadrineta

Entrades DIEC2 juliol de 2015	Entrades DIEC2 modificades
rebesnèt	rebesnèt
rebesneta	rebesneta
redèu	redèu
regosòl	regosol
remolta	remolta
renèt	renet
reneta	reneta
repèl	repel
rés	res ²
ressòl	ressol ²
rodamón	rodamon
ròssa	rossa
sec	sec ¹
segle	segle ²
semidèu	semidèu
seu	seu ³
subsòl	subsol
tòt	tot ³
vènda	venda ²
vertisòl	vertisol

1.4.1. Altres canvis derivats de l'aplicació del nou criteri sobre l'accent diacrític

DIEC2 juliol de 2015	DIEC2 modificat
molli- Forma prefixada del mot ll. <i>mollis</i> , 'tou', 'flexible', 'suau'. Ex.: <i>mol·lisol</i> .	molli- Forma prefixada del mot ll. <i>mollis</i> , 'tou', 'flexible', 'suau'. Ex.: <i>mol·lisol</i> .

1.5. Supressió de la dièresi en derivats cultes acabats en -al

Entrades DIEC2 juliol de 2015	Entrades DIEC2 modificades
adenoidàl	adenoidal
al·lantoidàl	al·lantoidal
antihemorroidàl	antihemorroidal
aracnoidàl	aracnoidal
aritenoidàl	aritenoidal
cicloïdal	cicloidal
cissoïdal	cissoidal
col·loïdal	col·loidal
concoïdal	concoidal
conoïdal	conoidal
coracoïdal	coracoidal

Entrades DIEC2 juliol de 2015	Entrades DIEC2 modificades
coroidal	coroidal
cotiloidal	cotiloidal
cuboidal	cuboidal
deltoidal	deltoidal
discoïdal	discoïdal
el·lipsoidal	el·lipsoidal
epicicloïdal	epicicloïdal
escafoïdal	escafoïdal
esfenoidal	esfenoidal
esferoidal	esferoidal
esteroidal	esteroidal
etmoïdal	etmoïdal
fluidal	fluidal
glenoidal	glenoidal
helicoidal	helicoidal
hemisferoidal	hemisferoidal
hemorroïdal	hemorroïdal
hioidal	hioidal
laïcal	laïcal
mastoïdal	mastoïdal
ovoïdal	ovoïdal
paraboloïdal	paraboloïdal
paratiroïdal	paratiroïdal
romboïdal	romboïdal
sigmoïdal	sigmoïdal
sinusoïdal	sinusoïdal
tifoïdal	tifoïdal
tiroïdal	tiroïdal
toroïdal	toroïdal
trapezoïdal	trapezoïdal
xifoïdal	xifoïdal

Entrades DIEC2 juliol de 2015	Entrades DIEC2 modificades
aga khan	agakan
alter ego	alter ego [II.]
bantu	bantú [o bantu]
delirium tremens	delirium tremens [II.]
dòngola	dòngola
handicap [angl.]	hàndicap
hiitta	hiitta
jiddisch	ídidx

1.6. Canvis ortogràfics diversos en expressions llatines i manlleus

Entrades DIEC2 juliol de 2015	Entrades DIEC2 modificades
khan	khan
kirieleison	kirieleison
maharaja	maharaja
maharani	maharani
monorail [o monorail]	monorail [o monorail]
paterfamílias [II.]	paterfamílias [II.]
rail [o rail]	rail [o rail]
rajá	rajá
rani	rani
viking -a	viking -a
zigurat	zigurat
zulu	zulu [o zulu]

2. Modificacions en la informació morfològica de les entrades

Entrades DIEC2 juliol de 2015	Entrades DIEC2 modificades
aguar [ind. pr. <i>aguó, agües</i> , etc.]	aguar [ind. pr. <i>aguó, agües</i> , etc.]
anar [ind. pr. <i>vaig, vas, va, anem, aneu, van</i> ; ind. fut. <i>aniré o iré</i> , etc.; subj. pr. 1 <i>vagi, 2 vagis, 3 vagi, 6 vagin</i> ; imper. 2 <i>vés</i>]	anar [ind. pr. <i>vaig, vas, va, anem, aneu, van</i> ; ind. fut. <i>aniré o iré</i> , etc.; subj. pr. 1 <i>vagi, 2 vagis, 3 vagi, 6 vagin</i> ; imper. 2 <i>vés</i>]
desfer [p. p. <i>desfet</i> ; ind. pr. 1 <i>desfaig, 2 desfas, 3 desfa, 6 desfan</i> ; ind. imperf. <i>desfeia</i> , etc.; ind. p. s. 1 <i>desfiu, 3 desfii</i> ; ind. fut. <i>desfaré</i> , etc.; subj. pr. <i>desfaci</i> , etc. (o 4 <i>desfem, 5 desfeu</i>); subj. imperf. <i>desfés</i> , etc.]	desfer [p. p. <i>desfet</i> ; ind. pr. 1 <i>desfaig, 2 desfas, 3 desfa, 6 desfan</i> ; ind. imperf. <i>desfeia</i> , etc.; ind. p. s. 1 <i>desfiu, 3 desfii</i> ; ind. fut. <i>desfaré</i> , etc.; subj. pr. <i>desfaci</i> , etc. (o 4 <i>desfem, 5 desfeu</i>); subj. imperf. <i>desfés</i> , etc.]
donar [ind. pr. 2 <i>dónes, 3 donet</i>]	donar
ésser ¹ [gtr. <i>essent</i> ; p. p. <i>estat</i> (també <i>sigut i set</i>); ind. pr. <i>sóc (o só)</i> , <i>ets, és, som, sou, són</i> ; ind. imperf. <i>era, eres</i> , etc.; ind. p. s. <i>fuí, fores, fou, forem</i> , etc.; ind. fut. <i>seré</i> , etc.; cond. <i>seria</i> , etc.; o <i>fora, fores</i> , etc.; subj. pr. <i>sigui</i> , etc.; subj. imperf. <i>fos, fossis</i> , etc. (o <i>sigués</i> , etc.); imper. <i>sigues, sigui, siguem, sigueu, siguin</i>]	ésser ¹ [gtr. <i>essent</i> ; p. p. <i>estat</i> (també <i>sigut i set</i>); ind. pr. <i>sóc (o só)</i> , <i>ets, és, som, sou, són</i> ; ind. imperf. <i>era, eres</i> , etc.; ind. p. s. <i>fuí, fores, fou, forem</i> , etc.; ind. fut. <i>seré</i> , etc.; cond. <i>seria</i> , etc.; o <i>fora, fores</i> , etc.; subj. pr. <i>sigui</i> , etc.; subj. imperf. <i>fos, fossis</i> , etc. (o <i>sigués</i> , etc.); imper. <i>sigues, sigui, siguem, sigueu, siguin</i>]
fer ² [p. p. <i>fet</i> ; ind. pr. <i>faig, fas, fa, fem, feu, fan</i> ; ind. imperf. <i>feia</i> , etc.; ind. p. s. <i>fiu, feres, feu, fèrem</i> , etc.; ind. fut. <i>faré</i> , etc.; subj. pr. <i>faci, facis, faci, fem (o facem)</i> , <i>feu (o faceu)</i> , <i>facin</i> ; subj. imperf. <i>fes, fessis</i> , etc.; imper. 2 <i>fes</i>]	fer ² [p. p. <i>fet</i> ; ind. pr. <i>faig, fas, fa, fem, feu, fan</i> ; ind. imperf. <i>feia</i> , etc.; ind. p. s. <i>fiu, feres, feu, fèrem</i> , etc.; ind. fut. <i>faré</i> , etc.; subj. pr. <i>faci, facis, faci, fem (o facem)</i> , <i>feu (o faceu)</i> , <i>facin</i> ; subj. imperf. <i>fes, fessis</i> , etc.; imper. 2 <i>fes</i>]

Entrades DIEC2 juliol de 2015	Entrades DIEC2 modificades
moldre [ger. <i>molent</i> ; p. p. <i>mòlt</i> ; ind. pr. 1 <i>mòlc</i> ; subj. pr. <i>molgui</i> , etc.; subj. imperf. <i>molgués</i> , etc.] revenir [quant a la flexió, com <i>prevenir</i> ; ind. pr. 2 <i>revéens</i>, 6 <i>revéiem</i> <i>ser</i> ¹ [ger. <i>essent</i> ; p. p. <i>estat</i> (també <i>sigut</i> i <i>set</i>); ind. pr. <i>sóc</i> (o <i>sò</i>), <i>ets</i> , <i>és</i> , <i>som</i> , <i>sou</i> , <i>són</i> ; ind. imperf. <i>era</i> , <i>eres</i> , etc.; ind. p. s. <i>fui</i> , <i>fores</i> , <i>fou</i> , <i>fòrem</i> , etc.; ind. fut. <i>seré</i> , etc.; cond. <i>seria</i> , etc., o <i>fora</i> , <i>fores</i> , etc.; subj. pr. <i>sigui</i> , etc.; subj. imperf. <i>fos</i> , <i>fossis</i> , etc., (o <i>sigués</i> , etc.); imper. <i>sigues</i> , <i>sigui</i> , <i>siguem</i> , <i>sigueu</i> , <i>siguin</i>]	moldre [ger. <i>molent</i> ; p. p. <i>molt</i> ; ind. pr. 1 <i>mòlc</i> ; subj. pr. <i>molgui</i> , etc.; subj. imperf. <i>molgués</i> , etc.] revenir [quant a la flexió, com <i>prevenir</i>]
venir [inf. <i>venir</i> o <i>vindre</i> ; p. p. <i>vingut</i> , ind. pr. 1 <i>vinc</i> , 2 <i>véns</i> , 3 ve, 6 <i>vénem</i> ; ind. fut. <i>vindré</i> , etc.; subj. pr. <i>vingui</i> , etc.; subj. imperf. <i>vingués</i> , etc.; imper. 2 <i>vine</i>]	venir [inf. <i>venir</i> o <i>vindre</i> ; p. p. <i>vingut</i> , ind. pr. 1 <i>vinc</i> , 2 <i>véns</i> , 3 ve, 6 <i>vénem</i> ; ind. fut. <i>vindré</i> , etc.; subj. pr. <i>vingui</i> , etc.; subj. imperf. <i>vingués</i> , etc.; imper. 2 <i>vine</i>]
veure [ger. <i>veient</i> ; p. p. <i>vist</i> ; ind. pr. <i>veig</i> , <i>veus</i> , <i>veu</i> , <i>veiem</i> , <i>veieu</i> , <i>veuen</i> ; ind. imperf. <i>veia</i> , etc.; ind. p. s. <i>viu</i> , <i>veres</i> (o <i>veteres</i>), <i>véu</i> (o <i>veié</i>), <i>vérem</i> (o <i>veierem</i>), etc.; subj. pr. <i>vegi</i> , etc.; subj. imperf. <i>veiés</i> , etc.; imper. <i>veges</i> (o <i>ves</i>), <i>vegi</i> , <i>vegem</i> , <i>vegeu</i> (o <i>veieu</i>), <i>vegin</i>]	veure [ger. <i>veient</i> ; p. p. <i>vist</i> ; ind. pr. <i>veig</i> , <i>veus</i> , <i>veu</i> , <i>veiem</i> , <i>veieu</i> , <i>veuen</i> ; ind. imperf. <i>veia</i> , etc.; ind. p. s. <i>viu</i> , <i>veres</i> (o <i>veteres</i>), <i>véu</i> (o <i>veié</i>), <i>vérem</i> (o <i>veierem</i>), etc.; subj. pr. <i>vegi</i> , etc.; subj. imperf. <i>veiés</i> , etc.; imper. <i>veges</i> (o <i>ves</i>), <i>vegi</i> , <i>vegem</i> , <i>vegeu</i> (o <i>veieu</i>), <i>vegin</i>]

Barcelona, 25 d'abril de 2017

Aprovat per Decret núm. 5884/17
 La Secretària General

Petra Mahillo García

